

ಸಹವರ್ತಿ ಕಲಿಕೆ: ಒಂದು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಕಲಿಕಾ ವಿಧಾನ

ಶರ್ಮೀಮ್ ಭಾಟಿ

ಕಲಿಕೆಯ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯು ಶಿಕ್ಷಕ ಮತ್ತು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗಷ್ಟೇ ಸೀಮಿತವಾಗಿಲ್ಲ; ಇದರಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಪರಸ್ಪರ ಸಂಭಾಷಣೆ ಮತ್ತು ಒಬ್ಬರು ಮಾಡುವುದನ್ನು ನೋಡುವ ಮೂಲಕ ಕಲಿಯುವ ಒಂದು ಸಾಮಾಜಿಕ ಅನುಭವವಾಗಿದೆ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಒಂದು ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಒಟ್ಟಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದಾಗ, ಚರ್ಚಿಸಿದಾಗ, ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಕೇಳಿದಾಗ ಮತ್ತು ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದಾಗ, ಅವರ ತಿಳುವಳಿಕೆಯು ಆಳವಾಗುತ್ತದೆ. ಅವರು ಹೊಸ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಗ್ರಹಿಸಲು ಸಮರ್ಥರಾಗುತ್ತಾರೆ.

ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶಿಕ್ಷಣ ನೀತಿ 2020 ಸಹವರ್ತಿ ಕಲಿಕೆಯನ್ನು ಆಧುನಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಒಂದು ಭಾಗವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸುತ್ತದೆ. ಮುಂದುವರೆದು, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಪರಸ್ಪರ ಸಹಕಾರದ ಮಾತೃ ಸೀಮಿತವಾಗಿರದೆ, ವಾಸ್ತವ ಜಗತ್ತಿನೊಂದಿಗೆ ಸಂಪರ್ಕ ಸಾಧಿಸುವ ಮೂಲಕ ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು, ಕಲಿಕಾ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಸಂಶೋಧನಾ-ಆಧಾರಿತ, ಗುಂಪು-ಆಧಾರಿತ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲದೆ ಪ್ರಾಯೋಗಿಕವಾಗಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡುತ್ತದೆ.

ಕೆಲವು ಶಿಕ್ಷಕರು ಶಾಂತವಾದ ತರಗತಿಯನ್ನು ಆದರ್ಶ ಮತ್ತು ಶಿಸ್ತಿನ ತರಗತಿಯ ಸಮಾನಾರ್ಥಕವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸುತ್ತಾರೆ, ಅಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಪರಸ್ಪರ ಮಾತನಾಡುವುದಿಲ್ಲ, ಬದಲಿಗೆ ಸದ್ದಿಲ್ಲದೆ ತಮ್ಮ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ, ಲೆವ್ ವೈಗೋಟ್ಸ್ಕಿ ಅವರ ಸಾಮಾಜಿಕ ಕಲಿಕೆಯ ಸಿದ್ಧಾಂತವು ಕಲಿಕೆಯು ಒಂದು ಸಾಮಾಜಿಕ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಾಗಿದ್ದು, ಇದರಲ್ಲಿ ಪರಸ್ಪರ ಮಾತುಕತೆ, ಸಹಯೋಗ ಮತ್ತು ಮಾರ್ಗದರ್ಶನವು ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತದೆ. ಸಹವರ್ತಿ ಕಲಿಕೆಯ ಸಂವಹನ ಮತ್ತು ಸಹಕಾರಕ್ಕೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ.

ಈ ಲೇಖನದಲ್ಲಿ, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಬೌದ್ಧಿಕ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಸಹಪಾಠಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಸಹವರ್ತಿ ಕಲಿಕೆ ಎಂಬುದು ಹೇಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಅವರ ಕಲಿಕೆಯ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವ ಸಕಾರಾತ್ಮಕ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳು ಸೃಷ್ಟಿಯಾಗುತ್ತವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಕೆಲವು ಉದಾಹರಣೆಗಳ ಮೂಲಕ ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸೋಣ.

ಮಣಿಗಳನ್ನು ಎಣಿಸುವುದು

ನಾನು 1ರಿಂದ 3ನೇ ತರಗತಿಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಣಿಗಳನ್ನು ನೀಡಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಒಬ್ಬರಾದ ನಂತರ ಒಬ್ಬರಂತೆ ಸರದಿಯಲ್ಲಿ ಎಣಿಸಲು ಹೇಳಿದೆ. ಶುಭಮ್ ಮೊದಲು ಎಣಿಸಿ 8 ಎಂದು ಹೇಳಿದನು (ಅವನು ಒಂದು ಮಣಿಯನ್ನು ಎರಡು ಬಾರಿ ಎಣಿಸಿದ್ದನು). ಸ್ನೇಹಾ ತುಂಬಾ ಚಿಕ್ಕವಳು, ಆದರೆ ಅವಳು ಕೂಡ ಮಣಿಗಳನ್ನು ಎಣಿಸಲು ಬಯಸಿದ್ದಳು, ಆದ್ದರಿಂದ ಅವಳಿಗೆ ಅವಕಾಶ ನೀಡಲಾಯಿತು. ಅವಳು ಎಲ್ಲಾ ಮಣಿಗಳನ್ನು ತನ್ನ ಬೆರಳಿನಿಂದ ಪದೇ ಪದೇ ಮುಟ್ಟಿ 3 ಎಂದು ಹೇಳಿದಳು. ಗೌರವ್ ಎಣಿಸಿ ಒಟ್ಟು 9 ಮಣಿಗಳಿವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದನು. ಆಮೇಲೆ, ಅಂಜನಾ ಎಣಿಸಿ

ಚಿತ್ರ 1: ಸಹವರ್ತಿ ಕಲಿಕೆಯು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ವಿಮರ್ಶಾತ್ಮಕ ಚಿಂತನೆ, ವಿಶ್ಲೇಷಣಾತ್ಮಕ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಹಾಗೂ ಸ್ವಯಂ ಕಲಿಕೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತದೆ.

6 ಮಣಿಗಳಿವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದಳು. ಅವಳು ಮಣಿಗಳನ್ನು ಯಾದೃಚ್ಛಿಕ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಇರಿಸಿದ್ದಳು. ನಂತರ, ಜೀವಿಕಾ ಪ್ರತಿ ಮಣಿಯನ್ನು ಒಂದೊಂದಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅವುಗಳನ್ನು ಎಣಿಸಿ 7 ಮಣಿಗಳಿವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದಳು. ಜೀವಿಕಾ ಪ್ರತಿ ಮಣಿಯನ್ನು ಎಣಿಸಿ ಸರಿಯಾದ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಳು.

“ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ತಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಿತರ ಎಣಿಕೆಗಳನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿರುವಾಗ, ಅವರು ತಮ್ಮ ವಿಧಾನವನ್ನು ಪರಿಷ್ಕರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಯಾವುದೇ ಶಿಕ್ಷಕರ ಮಧ್ಯಪ್ರವೇಶವಿಲ್ಲದೆ, ಅವರು ತಮ್ಮ ತಪ್ಪುಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿದರು ಮತ್ತು ಸರಿಯಾದ ವಿಧಾನವನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡರು.”

ನಂತರ ನಾನು ಎಲ್ಲಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಏಕೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಎಣಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಕೇಳಿದೆ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಮುಗುಳ್ಳಗಲಾರಂಭಿಸಿದರು. ನಾನು, "ಇನ್ನೊಂದು ಬಾರಿ ಎಣಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸೋಣ" ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಈ ಬಾರಿ, ಎಣಿಕೆಯನ್ನು ಅದೇ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಮಾಡಲಾಯಿತು. ಆದರೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ತಮ್ಮ ಎಣಿಕೆಯ ವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ಶುಭಂ ಮಣಿಗಳನ್ನು ಒಂದೊಂದಾಗಿ ಎತ್ತಿಕೊಳ್ಳುವ ಮೂಲಕ ಎಣಿಸಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದನು. ಅವನ ಬಳಿ 5 ಮಣಿಗಳಾದಾಗ ಅವುಗಳನ್ನು ಕೈಯಲ್ಲಿ ಹಿಡಿಯುವುದು ಅವನಿಗೆ ಕಷ್ಟವಾದಾಗ, ಅವನು ಆ ಮಣಿಗಳನ್ನು ಪಕ್ಕಕ್ಕೆ ಇರಿಸಿ ಉಳಿದ ಮಣಿಗಳನ್ನು ಎಣಿಸಿದನು. ಈ ಬಾರಿ, ಅವನು 7 ಮಣಿಗಳಿವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದನು. ಸ್ನೇಹ ಕೂಡ ಮಣಿಗಳನ್ನು ಎತ್ತಿಕೊಂಡು ತನ್ನ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಎಣಿಸಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದಳು ಮತ್ತು ಅವಳು 7 ಮಣಿಗಳಿವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದಳು. ಅಂಜನಾ ತನ್ನ ಹಳೆಯ ವಿಧಾನವನ್ನು ಬಳಸಿದಳು ಮತ್ತು 12 ಮಣಿಗಳಿವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದಳು.

ಆದರೆ, ಎರಡನೇ ಬಾರಿ ಎಣಿಸಿದ ನಂತರವೂ, ಜೀವಿಕಾಳನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ ಇಬ್ಬರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಮಾತ್ರ ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ನೀಡಿದರು. ಅದರಲ್ಲೂ, ಸ್ನೇಹಾ ಕೇವಲ ಕೇಳಿಸಿಕೊಂಡು 7 ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಳು. ಆದರೆ ಅವಳು ತನ್ನ ಎಣಿಕೆಯ ವಿಧಾನವನ್ನು ಮಾರ್ಪಡಿಸಿದಳು ಮತ್ತು ಈಗಾಗಲೇ ಎಣಿಸಲಾದ ಮಣಿಗಳನ್ನು ಬೇರ್ಪಡಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದಳು. ಅದೇ ರೀತಿ, ಜೀವಿಕಾ ಎಣಿಸುವುದನ್ನು ನೋಡಿದ ನಂತರ, ಶುಭಂ, ಈಗಾಗಲೇ ಎಣಿಸಲಾದ ಮಣಿಗಳನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಇಡುವ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿ ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ತಲುಪಿದನು.

ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ತಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಿತರ ಎಣಿಕೆಗಳನ್ನು ನೋಡುತ್ತಿರುವಾಗ, ಅವರು ತಮ್ಮ ವಿಧಾನವನ್ನು ಪರಿಷ್ಕರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಯಾವುದೇ ಶಿಕ್ಷಕರ ಮಧ್ಯಪ್ರವೇಶವಿಲ್ಲದೆ, ಅವರು ತಮ್ಮ ತಪ್ಪುಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿದರು ಮತ್ತು ಸರಿಯಾದ ವಿಧಾನವನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡರು. ಈ ಕಲಿಕಾ ವಿಧಾನದಲ್ಲಿ, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಕುರುಡಾಗಿ ನಕಲು ಮಾಡುವ ಬದಲು, ಯೋಚಿಸುವ, ವಿಶ್ಲೇಷಿಸುವ ಮತ್ತು ಸುಧಾರಿಸುವ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಈ ಉದಾಹರಣೆಯಿಂದ ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. ಮಕ್ಕಳ ಮನಃಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞ ಜೀನ್ ಪಿಯಾಗೆಟ್ ತಮ್ಮ "ಥಿಯರಿ ಆಫ್ ಕಾಂಗ್ಕ್ರಿಟ್ ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್"ನಲ್ಲಿ, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಪರಸ್ಪರ ಸಂವಹನ ನಡೆಸುವುದರಿಂದ ಮತ್ತು ತಮ್ಮ ತಪ್ಪುಗಳನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸುವುದರಿಂದ ಗುಂಪುಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಕಲಿಯುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ತಿಳುವಳಿಕೆಯು ಸಹವರ್ತಿ ಕಲಿಕೆಯ ಮಹತ್ವವನ್ನು ವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾಗಿ ಸಾಬೀತುಪಡಿಸುತ್ತದೆ.

ಉರುಳುವ ಮತ್ತು ಜಾರುವ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು

ಮತ್ತೊಂದು ಅವಲೋಕನದಲ್ಲಿ, 2ನೇ ತರಗತಿಯ ಇಬ್ಬರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ತಮ್ಮ ಕಾರ್ಯ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿರುವ ಕೋಷ್ಟಕವೊಂದರ ಮೇಲೆ ಕೆಲಸ

ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಈ ಕೋಷ್ಟಕದಲ್ಲಿ, ವಸ್ತುಗಳ ಒಂದು ಪಟ್ಟಿ ಇದ್ದು, ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ ವಸ್ತುಗಳು ಉರುಳುತ್ತವೆ, ಯಾವುವು ಜಾರುತ್ತವೆ ಮತ್ತು ಯಾವುವು ಎರಡನ್ನೂ ಮಾಡಬಹುದು ಎಂದು ಮಕ್ಕಳು ಊಹಿಸಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಅವರ ನಡುವಿನ ಸಂಭಾಷಣೆ ಹೀಗಿತ್ತು:

ಜೋಯಾ: ಲೋಟವು ಜಾರುತ್ತದೆ.

ಸುಜಾ: ಇಲ್ಲ, ನನ್ನ ಪ್ರಕಾರ ನಾವು ಎರಡಕ್ಕೂ ಟೆಕ್ ಹಾಕಬೇಕು

ಜೋಯಾ: ಅದೇಕೆ ಎರಡಕ್ಕೂ ಟೆಕ್ ಹಾಕಬೇಕು ?

ಸುಜಾ: (ಪಕ್ಕದಲ್ಲಿಟ್ಟಿದ್ದ ನೀರಿನ ಬಾಟಲಿಯನ್ನು ಎತ್ತಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ) ನೋಡು, ಇದು ನೇರವಾಗಿ ಇಟ್ಟಾಗ ಜಾರುತ್ತದೆ, ಆದರೆ ಅದು ಬಿದ್ದಾಗ ಉರುಳಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುತ್ತದೆ. (ಇಲ್ಲಿ, ಸುಜಾ ತನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಲು ಲೋಟದ ಬದಲಿಗೆ ಬಾಟಲಿಯನ್ನು ಬಳಸಿದನು, ಮತ್ತು ಜೋಯಾ ಆಕ್ಷೇಪಿಸಲಿಲ್ಲ.)

ಜೋಯಾ: (ಸಂತೋಷದಿಂದ) ಹೌದು, ಅದು ಸರಿ!

ಈ ಸಂಭಾಷಣೆಯು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ತಮ್ಮ ಅನುಮಾನಗಳನ್ನು ಸಹಪಾಠಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಪರಸ್ಪರ ಸಂಭಾಷಣೆಯ ಮೂಲಕ ನಿವಾರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಲ್ಲದೆ, ತಮ್ಮ ಚಿಂತನೆಯನ್ನೂ ವಿಸ್ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿ, ಶಿಕ್ಷಕರು ಕೇವಲ ವೀಕ್ಷಕರಾಗಿದ್ದರು; ನಿಜವಾದ ಕಲಿಕೆಯು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ನಡುವೆಯೇ ನಡೆಯಿತು.

ಒಟ್ಟಿಗೆ ಕಲಿಯುವುದು

4ನೇ ತರಗತಿಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿನಿ ಜಯಶ್ರೀಗೆ ಹಿಂದಿ ಓದಲು ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಅವಳು ಶಾಂತವಾದ, ಹೆಚ್ಚು ಮಾತನಾಡದ ಹುಡುಗಿಯಾಗಿದ್ದಳು. ತರಗತಿಯ ಶಿಕ್ಷಕಿಯರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಜೋಡಿಯಾಗಿ ಕೂರಿಸಿ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಓದಲು ಕೊಡಲಾರಂಭಿಸಿದಾಗ, ಕೆಲವೇ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಜಯಶ್ರೀಯ ಓದುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವು ಸುಧಾರಿಸಿತು. ಅವಳು ತರಗತಿಯ ಚರ್ಚೆಗಳಲ್ಲಿ ಮುಕ್ತವಾಗಿ ಭಾಗವಹಿಸಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದಳು. "ನೀನು ರೌನಕ್ ಜೊತೆ ಇಷ್ಟು ಬೇಗ ಓದಲು ಕಲಿತಿದ್ದೀಯ" ಎಂದು ಜಯಶ್ರೀಯನ್ನು ಕೇಳಿದಾಗ, "ರೌನಕ್ ಮುಂದೆ ತಪ್ಪು ಓದಿದಾಗ ನನಗೆ ಹೆದರಿಕೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬಂದದ್ದನ್ನು ನಾನು ರೌನಕ್‌ಗೆ ಕೇಳುತ್ತೇನೆ" ಎಂದು ಆಕೆ ಹೇಳಿದಳು. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ದೊಡ್ಡವರೊಂದಿಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಹಿಂಜರಿಯುವುದನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಕಾಣಬಹುದು. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ತಮ್ಮ ಸಹಪಾಠಿಗಳಿಂದ ಕಲಿತಾಗ, ಅವರು ಹೆಚ್ಚು ಸ್ವಾವಲಂಬಿಗಳಾಗುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ತಮ್ಮ ಆಲೋಚನೆಗಳನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಲು ಮತ್ತು ಇತರರ ಆಲೋಚನೆಗಳನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಕಲಿಯುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಅವರ ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತದೆ.

ಶಾಲಾ ಪ್ರವಾಸ

5ನೇ ತರಗತಿಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಶಾಲಾ ಪ್ರವಾಸವನ್ನು ಯೋಜಿಸುವ ಕೆಲಸ ನೀಡಲಾಯಿತು. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ತಮ್ಮ ಸಂಭಾಷಣೆಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದಾಗ, ಚರ್ಚೆಯ ಮೊದಲ ವಿಷಯವೆಂದರೆ ಪ್ರಯಾಣದ ವಿಧಾನವನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸುವುದು. ಅಯಾನ್ ಹೇಳಿದ, "ಒಂದು ಆಟೋರಿಕ್ಸಾ 5 ಜನರನ್ನು ಕೂರಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾದರೆ, ಇಡೀ ತರಗತಿಗೆ 6 ಆಟೋರಿಕ್ಸಾಗಳು ಬೇಕಾಗುತ್ತವೆ."

ರಶ್ಮಿ (ಕೂಡಲೇ) ಹೇಳಿದಳು, "ನಮ್ಮ ತರಗತಿ ಮಾತ್ರ ಹೋಗುತ್ತಿಲ್ಲ! 8ನೇ ತರಗತಿಯವರಿಗಿರುವ ಎಲ್ಲಾ 120 ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಪ್ರವಾಸಕ್ಕೆ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಷ್ಟೊಂದು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಸ್ಥಳಾವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಲು ಆಟೋರಿಕ್ಸಾ ರೈಲು ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ."

ವಿಕ್ರಮ್ (ನಗುತ್ತಾ) ಹೇಳಿದ, "ಹಾಗಾದರೆ ರೈಲನ್ನೇ ಕರೆಯುವೆ."

ಚಿತ್ರ 2: ಕಲಾಕೃತಿಯೊಂದನ್ನು ರಚಿಸುವಲ್ಲಿ ಮಗ್ನವಾಗಿರುವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು.

ಆಯಾನ್ ಮಧ್ಯಪ್ರವೇಶಿಸಿದನು, "ರೈಲು ಶಾಲೆಗೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ."

ವಿಶಾಲ್, "ಹಾಗಾದರೆ ಬಸ್ ಅನ್ನು ಕರೆಸಿ" ಎಂದನು.

ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಬಸ್ಸಿನ ಕಲ್ಪನೆ ಇಷ್ಟವಾಯಿತು. ಒಂದು ಬಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ, 45-50 ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಾದರೆ, ಅವರು ಮೂರು ಬಸ್ಸುಗಳನ್ನು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಅವರು ಲೆಕ್ಕ ಹಾಕಿದರು.

ಈ ಚಟುವಟಿಕೆಯ ಉದ್ದಕ್ಕೂ, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ತಮ್ಮ ಅನುಭವ ಮತ್ತು ತಿಳುವಳಿಕೆಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ತಾರ್ಕಿಕವಾಗಿ ಯೋಚಿಸಿದರು ಮತ್ತು ಸಮಸ್ಯೆ ಪರಿಹಾರಕ್ಕೆ ತಮ್ಮದೇ ಆದ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಿದರು. ಪ್ರತಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯು ವಿಭಿನ್ನವಾಗಿ ಯೋಚಿಸುತ್ತಾನೆ/ಳೆ ಮತ್ತು ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ವಿಭಿನ್ನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪರಿಹರಿಸುತ್ತಾನೆ/ಳೆ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಸಹವರ್ತಿಗಳಿಂದ ಕಲಿಯುವಾಗ, ಅವರು ವಿಭಿನ್ನ ದೃಷ್ಟಿಕೋನಗಳನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ತಮ್ಮ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಸಮೃದ್ಧಗೊಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.

ಎಣಿಸುತ್ತಾ ಸೇರಿಸುವುದು

2ನೇ ತರಗತಿಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಕೂಡುವ ಲೆಕ್ಕಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ವಿನಯ್ ಎಲ್ಲಾ ಲೆಕ್ಕಗಳನ್ನೂ ಮಾಡಿದ್ದನು. ದಿಲೀಪ್ ಇನ್ನೂ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಅವನು ಗಮನಿಸಿದನು. ದಿಲೀಪ್ ಮೊದಲು ಸೇರಿಸಬೇಕಿರುವ ಎರಡು ಸಂಖ್ಯೆಗಳು ಎಷ್ಟಿವೆಯೋ ಅಷ್ಟು ಗೆರೆಯನ್ನು ಎಳೆಯುತ್ತಿದ್ದನು. ನಂತರ ಆ ಗೆರೆಗಳನ್ನು ಒಟ್ಟಾಗಿ ಎಣಿಸುತ್ತಿದ್ದನು. ಇದನ್ನು ನೋಡಿದ ವಿನಯ್ ವಿವರಿಸಿದನು, "ನೀನು ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಎಣಿಸುವ ಅಗತ್ಯವೇನಿದೆ? ಇದನ್ನು ನೋಡು (ದಿಲೀಪ್ ಚಿತ್ರಿಸಿದ ಒಂದು ಸಂಖ್ಯೆಯ ರೇಖೆಗಳನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತಾ), ನಿನಗೆ ಈಗಾಗಲೇ ಮೊದಲ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಗೆರೆಗಳಿವೆ ಎಂದು ತಿಳಿದಿದೆಯಲ್ಲಾ, ಆದ್ದರಿಂದ ನೀನು ಅಲ್ಲಿಂದ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಎಣಿಸು." ಎಂದಾಗ ದಿಲೀಪ್ ಆಶ್ಚರ್ಯಚಕಿತನಾಗಿ, "ಓಹ್ ಹೌದು, ನಾನು ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಚಿಸಿರಲಿಲ್ಲ!" ಎಂದನು.

ಒಬ್ಬ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯು ಇನ್ನೊಬ್ಬರ ತಪ್ಪನ್ನು ಗುರುತಿಸಿದಾಗ ಅಥವಾ ಹೊಸ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸಿದಾಗ, ಅವರು ತಮ್ಮದೇ ಆದ ತಾರ್ಕಿಕ ಮತ್ತು ಆಲೋಚನಾ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಇತರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಸಹ ಗೆಳೆಯರ ವಿಧಾನದ ಬಗ್ಗೆ ಕಲಿಯುತ್ತಾರೆ, ಅದನ್ನು ತಮ್ಮದೇ ಆದ ವಿಧಾನದೊಂದಿಗೆ ಹೋಲಿಸುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಈ ಕಲಿಕೆಯ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯು ಅವರಿಗೆ ವಿಮರ್ಶಾತ್ಮಕ ಮತ್ತು ವಿಶ್ಲೇಷಣಾತ್ಮಕ ದೃಷ್ಟಿಕೋನವನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

ಕಥೆ ಬರೆಯುವುದು

3ನೇ ತರಗತಿಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಕೆಲವು ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ನೀಡಿ ಅವುಗಳ ಕುರಿತು ಕಥೆ ಬರೆಯುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ನೀಡಲಾಯಿತು.

ನವ್ಯಾ "ನನಗೆ ಬರೆಯಲು ಬರುವುದಿಲ್ಲ" ಎಂದು ಹೇಳಿದಳು.

ಸಾಕ್ಷಿ "ನಾನು ಬರೆಯಬಲ್ಲೆ, ಆದರೆ ಬರೆಯುವುದೇನನ್ನು?" ಎಂದು ಕೇಳಿದಳು.

ನವ್ಯಾ "ಚಿತ್ರದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯನಿದ್ದಾನೆ ಮತ್ತು ಕೆಲವು ಮಂಗಗಳಿವೆ. ಅವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಕಥೆಯನ್ನು ರಚಿಸು" ಎಂದು ಸೂಚಿಸಿದಳು.

ಗೌರವ್, "ಹೌದು, ಬಹುಶಃ ಈ ಮನುಷ್ಯ ಮಂಗಗಳನ್ನು ಗದರಿಸುತ್ತಿ ದ್ದಾನೆಯೇ?"

ನವ್ಯಾ, "ಈ ಮನುಷ್ಯನೇ ಈ ತೋಟದ ಮಾಲೀಕನಾಗಿರಬೇಕು. ಹೀಗೆ ಪ್ರಾರಂಭಿಸೋಣ - ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ತೋಟವಿತ್ತು..."

ಗೌರವ್ ಹೇಳಿದನು, "ಒಂದು ದಿನ ಮಂಗವೊಂದು ಬಂದು ಮಾಲೀಕರನ್ನು 'ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ವಾಸಿಸಬಹುದೇ?' ಎಂದು ಕೇಳಿತು."

ಒದಗಿಸಿದ ಚಿತ್ರಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಮೂವರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ತಮ್ಮದೇ ಆದ ಊಹೆಗಳು ಮತ್ತು ಆಲೋಚನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುವ ಮೂಲಕ

ಕಥೆಯನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿದರು. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ತಮ್ಮದೇ ಆದ ಪ್ರತಿಭೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದರು. ಇದು ಆ ತಂಡವು ಉತ್ತಮ ಕಥೆಯನ್ನು ಬರೆಯಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡಿತು. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಪರಸ್ಪರ ಸಂವಹನ ನಡೆಸಿದರು, ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದರು ಮತ್ತು ಇತರರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಂಡರು. ಪರಸ್ಪರ ಸಹಾಯದಿಂದ ಕಷ್ಟಕರವಾದ ಕೆಲಸಗಳು ಸಹ ಸುಲಭವಾಗಬಹುದು ಎಂದು ಅವರು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಂಡರು. ಈ ಕೌಶಲ್ಯವು ಅವರ ಜೀವನದುದ್ದಕ್ಕೂ ಅವರಿಗೆ ಉಪಯುಕ್ತವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಸಹವರ್ತಿ ಕಲಿಕೆಯನ್ನು ಕೇವಲ "ಬುದ್ಧಿವಂತ ಮತ್ತು ದುರ್ಬಲ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಒಟ್ಟುಗೂಡಿಸುವುದು, ಬುದ್ಧಿವಂತರು ಕಲಿಸುವುದು ಮತ್ತು ದುರ್ಬಲರು ಕಲಿಯುವುದು" ಎಂದು ಸರಳವಾಗಿ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸುವುದು ಅದರ ಸಂಕುಚಿತ ತಿಳುವಳಿಕೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರ ಬದಲಾಗಿ, ಶಿಕ್ಷಕರು ಸಹವರ್ತಿ ಕಲಿಕೆಯನ್ನು ಒಂದು ಅಗತ್ಯ ಮತ್ತು ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ವಿಧಾನವಾಗಿ ಸ್ವೀಕರಿಸಿದಾಗ, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಕಲಿಕೆ ಸಮೃದ್ಧವಾಗುವುದಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ, ಶಿಕ್ಷಕರ ಕೆಲಸವೂ ಹೆಚ್ಚು ಸರಳವಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ, ಶಿಕ್ಷಕರು ಹೆಚ್ಚಿನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ಗಮನ ಕೊಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.

ಸಹವರ್ತಿ ಕಲಿಕಾ ವಿಧಾನದ ಉತ್ತಮ ಬಳಕೆಗೆ ಕೆಲವು ಸಲಹೆಗಳು:

- ಗುಂಪುಗಳನ್ನು ರಚಿಸುವಾಗ, ಗುಂಪು ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆಯನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ವಯಸ್ಸು, ಆಸಕ್ತಿಗಳು ಮತ್ತು ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸುವುದು ಮುಖ್ಯ.
- ಶಿಕ್ಷಕರು ಗುಂಪಿಗೆ ನಿಯೋಜಿಸಲಾದ ಕಾರ್ಯ ಮತ್ತು ಅದರಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯ ಪಾತ್ರವನ್ನು ಸರಳ ಮತ್ತು ಸ್ಪಷ್ಟ ಪದಗಳಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಬೇಕು. ಇದು ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟತೆಯನ್ನು ತರುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಎಲ್ಲಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಸಕ್ರಿಯ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆಯನ್ನು ಖಚಿತಪಡಿಸುತ್ತದೆ.
- ಗುಂಪು ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಭಾಗವಹಿಸದಿರುವ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ಮತ್ತು ಪರಿಹಾರಗಳನ್ನು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳುವ ಮೂಲಕ ಅವರನ್ನು ಸೇರಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಬೇಕು.

- ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಸಾಮೂಹಿಕ ಕೆಲಸ ಅಥವಾ ಚರ್ಚೆಯಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಕರು ಅಗತ್ಯವಿದ್ದಾಗ ಸೂಕ್ತ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ನೀಡಬೇಕು.
- ಸಹವರ್ತಿ ಕಲಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ತಂತ್ರವನ್ನು ಬಳಸುವ ಬದಲು, ಅಗತ್ಯವಿದ್ದಾಗ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ.
- ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ವಯಸ್ಸು ಮತ್ತು ತಿಳುವಳಿಕೆಯ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಸರಳೀಕರಿಸಬಹುದು ಅಥವಾ ಸಂಕೀರ್ಣಗೊಳಿಸಬಹುದು.
- ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಟೀಂ ವರ್ಕ್, ಸಹಯೋಗದ ಮನೋಭಾವ ಮತ್ತು ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ಪ್ರಶಂಸೆ ಮಾಡಿ. ಇದು ಸಹಕಾರಾತ್ಮಕ ಕಲಿಕಾ ವಾತಾವರಣವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುತ್ತದೆ.
- ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಪಾತ್ರಗಳನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಿ. ಇದರಿಂದ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ನಾಯಕತ್ವ ವಹಿಸಲು ಮತ್ತು ಕಲಿಯಲು ಅವಕಾಶವಿರುತ್ತದೆ.

ಅಂತಿಮ ನುಡಿ

ಸಹವರ್ತಿ ಕಲಿಕೆ ಎಂಬುದು ಕೇವಲ ಭೋದನೆಯ ವಿಧಾನವಲ್ಲ, ಬದಲಾಗಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ಕಲಿಕಾ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯ ವಿಸ್ತರಣೆಯಾಗಿದೆ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ವಿಚಾರ-ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡಿದಾಗ, ಅವರು ತಮ್ಮ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಲ್ಲದೆ, ಸಹಕಾರ, ತಾಳ್ಮೆ ಮತ್ತು ಸಹಿಷ್ಣುತೆಯಂತಹ ಸಾಮಾಜಿಕ ಗುಣಗಳನ್ನು ಸಹ ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶಿಕ್ಷಣ ನೀತಿ-2020 ಸಹ ಕಲಿಕೆಯ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಸಂವಾದಾತ್ಮಕ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಯೋಗಿಕವಾಗಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಒತ್ತಿಹೇಳುತ್ತದೆ. ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಶಿಕ್ಷಕರು ಮತ್ತು ಪ್ರೋಫೆಸರ್ ಒಟ್ಟಾಗಿ, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ತಮ್ಮ ಸಹಪಾಠಿಗಳಿಂದ ಕಲಿಯಲು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಬೇಕು. ಇದರಿಂದ, ಕಲಿಕೆ ಆಸಕ್ತಿದಾಯಕವಾಗುವುದಲ್ಲದೆ ಹೆಚ್ಚು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಹಾಗೂ ಸ್ಮರಣೀಯವೂ ಆಗಬಹುದು.

ಶಮೀಮ್ ಭಾಟಿ 2013ರಿಂದ ಅಜೀಂ ಪ್ರೇಮ್‌ಜಿ ಫೌಂಡೇಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಗಣಿತ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ವ್ಯಕ್ತಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಸಮಯ ಕಳೆಯುವುದನ್ನು ಮತ್ತು ಅವರೊಂದಿಗೆ ಮಾತುಕತೆ ನಡೆಸುವುದನ್ನು ಆನಂದಿಸುತ್ತಾರೆ. ಪ್ರಸ್ತುತ, ಅವರು ರಾಜಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಗಣಿತ ಬೋಧನೆ ಕುರಿತು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಸಂಪರ್ಕ: shamim.bhati@azimpremjifoundation.org

ಅನುವಾದ: ಅನುರೂಪ ರವೀಂದ್ರ | ಪರಿಶೀಲನೆ: ಆಶಾ ಮಹೇಶ್ವರ ಸಿಂಗ್